

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 17-11-42937 אביטל נ' ג'ירו-כהן ואח'

לפני כבוד השופט אלי ברנד

תובע ניב אביטל

נגד

נתבעים

1. אבי דוביצקי (ניתן פסק דין)
2. מאיה ג'ירו-כהן
3. משה סידי
4. מגזין אשדוד עיתונות ותקשורת בע"מ
5. אסתר אתי חזן

ב"כ התובע: עוה"ד גיא צברי ואסף דוק
 ב"כ הנתבעת 2: עו"ד יובל חרש
 ב"כ הנתבעים 3-4: עו"ד אהובה ריבוש

החלטה

לפני בקשת הנתבעים 2-5, אשר עלתה במהלך ישיבת היום להתיר את העדת הנתבע 1 בקשר להליך הנוכחי בעניינם באמצעות היוועדות חזותית נוכח העובדה שהוא חי כיום בארה"ב ומסרב להגיע ארצה.

יש לציין כי הנתבע 1 עצמו עתר להשתתף בדיון מטעמו שלו בדרך זו אולם בקשתו נמחקה לאחר שניתן נגדו פסק דין בהעדר הגנה.

הנתבעים 2-5 טוענים כי עדותו של הנתבע 1 חיונית לבירור תובענה זו הנוגעת בעיקרה לפעילותו במרשתת, כי נגיעתם בפרשה כולה נגזרת מהפניות אל פרסומים שלו וכי קיימת חשיבות מהותית לבירור אופן הגעת המידע לידי וואמיתותו, שאלות אשר בירורן מחייב את העדתו.

מאחר שהנתבע 1 מסרב להגיע ארצה ואינו נתון לשליטתם עותרים הנתבעים 2-5 לאפשר את העדתו בהיוועדות חזותית ומבהירים כי הוא נכון לכך.

מנגד מתנגד התובע נחרצות לבקשה זו ובאי כוחו הטעימו בישיבת היום בענין החשיבות הרבה שיש בהתרשמות הישירה של בית המשפט מן העד שנמצא בפניו באופן בלתי אמצעי, במיוחד כאשר מדובר בנתבע 1 שהוא גם חייב שמתנהלים נגדו הליכי פש"ר ונמלט מהארץ.

לטענת באי כח התובע, לאזהרת הנתבע 1 לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק לא תהא כל משמעות מעשית בהיותו מחוץ לטריטוריה של ישראל, כאשר הלה נמנע אף מהגעה לנציגויות דיפלומטיות ישראליות בהן חל הדין הישראלי לצורך חיקור דין.

ב"כ התובע אף טען כי למיטב זכרונו, רק במקרה אחד איפשר בית המשפט העליון לעד להעיד באמצעות היוועדות חזותית כאשר דובר בעדים מומחים בעניין שבמומחיות והעדים חששו מפני הגעה לישראל על רקע ארועי האינתיפאדה השנייה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 17-11-42937 אביטל נ' ג'ירו-כהן ואח'

כן הפנו ב"כ התובע אל תגובתם לבקשת הנתבע 1 בענין זה ובקשו כי טיעוניהם המפורטים שם, אשר תומצתו בתגובתם בישיבת היום, יחשבו כטיעונים גם לענין הבקשה הנוכחית.

המסגרת הנורמטיבית

ברע"א 1920/12 אהרון לוינגר נ' עו"ד ניצה פוזנר, **כונסת הנכסים** (3.5.2012) פסקה 7 לפסק הדין) נקבע כי –

"השיקולים המנחים בבחינת בקשה להעדה באמצעות כינוס וידאו הם שהבקשה הוגשה בתום לב, כי העדות רלבנטית למחלוקת וכי קיימת סיבה טובה לכך שבעל הדין או העד אינם יכולים למסור עדותם בבית המשפט..."

אשר לענין תום הלב, מדובר בבקשה אשר עלתה בישיבת קדם המשפט הראשונה, לאחר שבקשה דומה של הנתבע 1 עצמו נמחקה בשל מתן פסק הדין נגדו, ונומקה בחשיבות עדותו לצורך ההכרעה בהליך – ענין שיבחן להלן.

אינני מוצא כל סיבה להניח כי בקשה זו כשלעצמה מוגשת בחוסר תום לב מצד הנתבעים אשר העלו אותה, ואף לא עלתה טענה בנושא, כל זאת מבלי להתייחס בשלב זה לשאלת תום ליבו של הנתבע 1 עצמו.

אשר לענין הקושי בהתרשמות בית המשפט מחקירה באמצעות היוועדות חזותית, ענין זה נדון במספר פסקי דין, וברע"א 4718/13 **מדינת ישראל נ' בולפון יון** (29.6.2014, להלן: "פסק דין בולפון"), שם עוסקת המחלוקת בחקירת צדדים להליך בהיוועדות חזותית ולא רק עדים שאינם בעלי דין כבדין, נקבע (ההדגשה שלי) –

"נקודת המוצא לדיון היא עדיפותה של העדות בין כותלי בית המשפט ... משום כך, אין לפתוח פתח רחב מדי ובלתי מוגבל לגביית עדות באמצעות היוועדות חזותית ואין לוותר על הדרישה להציג, בתום לב, סיבה מספקת למתן עדות בדרך זו ... יחד עם זאת, בנסיבותיו הייחודיות של המקרה שלפנינו, שוכנעתי כי אין מניעה לאפשר את מסירת עדותם של המשיבים על דרך של היוועדות חזותית. ... על-פניו דומה כי מדובר בסוגיה פשוטה ותחומה באופן יחסי, שאין מניעה ממשית שהמשיבים יחקרו לגביה בדרך של כינוס וידאו ... זאת במיוחד בהתחשב בכך שהאמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותנו כיום מאפשרים לבית המשפט להתרשם בצורה ישירה מהעד המעיד בכינוס וידאו ואף לפקח על חקירתו ולכוונה בזמן אמת. בית המשפט יכול אפוא, לקבל תמונה ברורה, תרתי משמע, באשר למהימנותו של העד, ועל כן קטן החשש מפני העדרה של התרשמות ישירה מן המעיד ומן העדות ..." (פסקה 10)

במקרה האמור דובר בבעלי דין שלא רק שלא היו מצויים בטריטוריה ישראלית אלא כלל אינם אזרחי ישראל וקשה להניח כי מרות הדין הישראלי מוטלת עליהם יותר מאשר על הנתבע 1 דכאן.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 17-11-42937 אביטל נ' ג'ירו-כהן ואח'

הנלמד מן האמור הינו כי גם כאשר בעל דין ביקש כי חקירתו תשמע בהיוועדות חזותית איפשר זאת בית המשפט בנסיבות בהן היתה מורכבות אובייקטיבית קשה ביחס להתייצבות המשיבים לדיון, אך טענת החשש מפני התרשמות פגומה מן העדות נדחתה.

מניעת חקירת העד בדרך זו תביא, ככל הנראה, למניעת עצם שמיעת עדותו וסבור אני כי מדובר במחיר אשר אין הצדקה לגרום לנתבעים 2-5 לשלם תוך פגיעה ביכולתם לקבל – "את מלוא האפשרות להציג ולפתח את ענינו בצורה מלאה ושלמה" כלשון כב' השופט ברנזון (בע"א 189/66 עזיז ששון נ' "קדמה" בע"מ, בית חרושת למכונות וציוד, פ"ד כ(3) 477, 479 (18.7.1966)), מה גם שכאמור לעיל מדובר בעדות מהותית לחקר האמת ובירור התובענה ועל כן באינטרס של ההליך המשפטי עצמו.

עוד יש להעיר כי עמדת הפסיקה ביחס לדיני הראיות בכללותם הולכת ונוטה למעבר ממבחני קבילות למבחני משקל, ראה למשל ע"פ 7293/97 עאמר ז'אפר נ' מדינת ישראל (פ"ד נב(5) 460, 473 (16.12.1998)) שם, בענין פלילי לגביו כללי הפרוצדורה והראיות נוקשים יותר, נקבע כי קיימת –

"מגמה הכללית של דיני הראיות בישראל, שבמסגרתה מועבר הדגש מכללים

פורמאליים של קבילות לכללים גמישים של משקל"

בע"פ 8704/09 יחזקאל באשה נ' מדינת ישראל (11.11.2012) התעוררה אמנם מחלוקת בין כב' השופטים הנדל ועמית ביחס להגמשת דיני הראיות על פי המגמה האמורה אולם גם כב' השופט הנדל, שגישתו במקרה האמור היתה מצמצמת יותר ביחס לשינוי מגמה זה בדיני הראיות, נקט גישה מצמצמת זו רק ביחס למשפט הפלילי אך הצדיק אותה ביחס למשפט האזרחי בו עסקינן. מגמה זו מסמנת לטעמי את הגישה הכוללת בה יש לנקוט בדיני הראיות, למצער בהליכים האזרחיים, באופן המאפשר לבית המשפט להתרשם ממירב העדויות הרלוונטיות ולהקדיש את עיקר המאמץ השיפוטי להכרעה בשאלת משקלן של העדויות, מהימנותה עדים ומידת תרומתן לבירור הענין.

מן הכלל אל הפרט

אין כל ספק כי עדותו של הנתבע 1, הגם שניתן כבר פסק דין נגדו, מהותית ומרכזית לבירור המחלוקות גם ביחס ליתר הצדדים באשר כל המיוחס להם נוגע לקישורים או הפצה נטענים של פרסומים שלו. כל המבקשים העלו בכתבי הגנתם, בין יתר טענות ההגנה, את טענת "אמת דברתי" אשר לצורך בירורה יש בהחלט רלוונטיות, שלא לומר חיוניות, בחקירת מפרסם המידע עצמו.

אשר לנושא הקושי בהעדת הנתבע 1 בבית המשפט, כבר באי כוח התובע עצמו הצביעו על העובדה שאפילו בידיה של משטרת ישראל לא צולחים המאמצים לגרום לנתבע 1 להתייצב אפילו בנציגויות דיפלומטיות ישראליות, קל וחומר בבית המשפט, ואם משטרת ישראל כך הנתבעים בהליך אזרחי זה על אחת כמה וכמה.

נמצא כי ככל הנראה שלא בדרך של היוועדות חזותית לא תובא כלל עדותו של הנתבע 1 לפני בית המשפט, וכאמור – מדובר בעדות רלוונטית ומהותית לבירור התובענה.

במידה שהנתבע 1 נכון להעיד בהיוועדות חזותית אזי, למצער, זוהי הדרך הפחות גרועה והיחידה האפשרית לקבלת עדותו בהליך זה, אשר ביחס לרלוונטיות שלה אין חולק.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 17-11-42937 אביטל נ' ג'ירו-כהן ואח'

אינני מקל ראש בטענות באי כוח התובע באשר לשאלות כבדות המשקל ביחס למהימנות הנתבע 1 נוכח התנהלותו ועברו – לא רק בהליכים אחרים אלא אף בהליך זה, אולם מדובר בטענות נכבדות הנוגעות לשאלת המהימנות אשר ישקלו בראשית דבר, אך אין בהן כדי למנוע את עצם העדת הנתבע 1 בדרך המבוקשת בהעדר אלטרנטיבה. בהקשר זה אני שב ומזכיר את קביעת בית המשפט העליון בפסק דין בולפון על פיה הוחלט לקבל עדות בהיוועדות חזותית, בין היתר בשים לב לכך –

"שהאמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותנו כיום מאפשרים לבית המשפט להתרשם בצורה ישירה מהעד המעיד בכינוס וידאו ואף לפקח על חקירתו ולכוונה בזמן אמת. בית המשפט יכול, אפוא, לקבל תמונה ברורה, תרתי משמע, באשר למהימנותו של העד, ועל כן קטן החשש מפני העדרה של התרשמות ישירה מן המעיד ומן העדות..."

הפועל היוצא מן האמור לעיל הוא כי אני מתיר את העדת הנתבע 1 בהיוועדות חזותית בשלב ההוכחות בתנאים הבאים –

- א. הנתבעים 2-5 ידאגו לזמינותו של הנתבע 1 במועד שיקבע לשמיעת פרשת ההגנה. אי זמינות הנתבע 1 במועד האמור כמותי כאי התייצבות מצהיר להחזיר על תצהירו.
- ב. באחריות הנתבעים 2-5 לוודא המצאות האמצעים הטכנולוגיים הנדרשים לקיום ההיוועדות החזותית במועד שיקבע ברשות הנתבע 1 ולתיאום מראש עם מזכירות בית המשפט בדבר הצבת האמצעים הנדרשים באולמי באותו מועד ווידוא אפשרות התקשורת באיכות סבירה עם הנתבע 1. לא ידאגו הנתבעים 2-5 לאמור יחשב הדבר כאי התייצבות העד להחזיר על תצהירו.
- ג. באחריות הנתבעים 2-5 להזכיר את הצורך בתיאום היוועדות חזותית עם הנתבע 1 בעת קביעת מועד ההוכחות בתיק זה, על מנת שהמועד שיקבע יעשה תוך לקיחת הענין בחשבון.
- ד. שמורות לצדדים כל טענותיהם לענין משקל ומהימנות עדות הנתבע 1, לרבות בשל משמעות האזהרה שמוזכרת בית המשפט עדים ביחס אליו, לשלב הסיכומים וההכרעה בהליך העיקרי. זולת האמור יחולו יתר ההוראות שניתנו בהחלטתי בתום ישיבת היום.

המזכירות תשלח עותק אל ב"כ הצדדים ואל הנתבעת 5.

ניתנה היום, כ"ו חשוון תשע"ט, 04 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.

אלי ברנד, שופט